

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Soukromá mateřská škola Sluníčko,
B. Martinů 812, Ostrava Poruba
Sídlo: B. Martinů 812, Ostrava Poruba, PSČ 708 00

Plán výchovy a péče

Obsah plánu výchovy a péče

1. Identifikační údaje o zařízení péče o děti
2. Obecná charakteristika zařízení péče o děti
3. Podmínky výchovy a péče
 - materiální podmínky
 - životospráva
 - psychosociální podmínky
 - řízení
 - personální zajištění
 - spoluúčast rodičů
4. Organizace výchovy a péče
 - přijímání dětí
 - organizace dne
5. Charakteristika výchovy a péče
 - koncepce
 - cíl výchovy a péče
 - rámcové cíle a záměry
 - oblasti výchovy a péče
 - klíčové kompetence
 - funkční gramotnost
 - formy a metody práce
6. Evaluační systém

1. Identifikační údaje o zařízení péče o děti

Název zařízení:	Soukromá mateřská škola Sluníčko B. Martinů 812, Ostrava-Poruba 70800
Adresa zařízení:	B. Martinů 812, Ostrava-Poruba, 708 00
Typ zařízení:	zařízení provozované na základě živnostenského oprávnění
Kontakt:	tel.: 725828130
Webové stránky:	www.skolka-slunicko.cz
IČ:	03396207
Ředitel:	Mgr. Mikesková Drahomíra
Typ zařízení:	s celodenním provozem
Kapacita zařízení:	12 dětí
Začátek provozu:	1. 4. 2016
Provozní doba:	7.00 – 17.00 hodin
Úhrada rodičů:	částečná
Využití zařízení:	hudební výchova, sportovní činnost a pohybová výchova zdravý životní styl výtvarná činnost

Plán výchovy a péče postihuje výchovu, péči, rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte se zaměřením na formování osobnosti dítěte a fyzický a psychický vývoj dítěte.

2. Obecná charakteristika zařízení péče o děti:

Zařízení péče o děti se nachází na uprostřed obvodu Ostrava - Poruba, v blízkosti Hlavní třídy a parku na Havlíčkově náměstí. Zařízení má v provozu jednu místnost s celkovou kapacitou 12 dětí. O děti se starají dvě pečující osoby se 100 % úvazkem a jedna správní zaměstnankyně se 100 % úvazkem.

Prostory zařízení jsou umístěny v přízemí vícepodlažního obytného domu. Místnost je dostatečně velká a světlá. Místnost je vybavena novým nábytkem, lehátko, ručníkovými a šatnovými bloky.

Zařízení péče o děti je obklopeno zahradou, částečně vybavenou herními prvky, pískovišti. Naším záměrem je doplnit venkovní zahradu o prolézačky, houpačky a další dřevěné prvky. Tahrada je využívána celoročně k volným i řízeným hrám dětí.

Jsme zařízením péče o děti, které podporuje všestranný rozvoj dítěte. Snažíme se, aby se děti v našem zařízení cítily spokojeně, a to zejména na základě uspokojování základních lidských potřeb a individuálnímu přístupu k dítěti. Naším cílem je vytvořit dětem co nejvíce podnětné prostředí, zajímavé a bohaté na obsah tak, aby mohlo docházet k rozvoji celé osobnosti každého dítěte. Veškeré aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti, podněcují radost z učení, stejně jako vlastní zájem dítěte poznávat nové, porozumět sám sobě i světu, který jej obklopuje.

Zahrnujeme zde také na vzájemnou spolupráci s rodiči a veřejností. Veškeré akce prezentujeme na vlastních webových stránkách našeho zařízení. Navážeme spolupráci s obvodními organizacemi, Policií, Turistické a Přírodovědné stanice, Hasiči a dalšími.

3. Podmínky výchovy a péče

• Materiální podmínky

- Technický stav budovy je dobrý. Přístup do zařízení je bezbariérový,
- zařízení má dostatečně velké prostory a uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším činnostem dětí,
- dětský nábytek, nářadí i vybavení pro odpočinek dětí je přizpůsobeno požadavkům pro pobyt předškolních dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné
- hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát i ukládat
- vybavení hračkami je průběžně a podle možností doplňováno a obnovováno, je zdravotně nezávadné a bezpečné,
- vybavení didaktickými pomůckami bude dostatečně doplňováno
- v každé místnosti, šatně i chodbách jsou prostory pro výstavku dětských prací, děti tímto podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy
- zahrada bude dovybavena o další dřevěné průlezků, záměrem je dovybavit zahradu novými dřevěnými herními prvky,
- děti mají k dispozici chodníky k jízdě na koloběžkách, trojkolkách a prostor pro míčové hry,
- vybavenost tělovýchovným nářadím i náčiním je průměrná a bude průběžně doplňována, je k dispozici všem dětem

- vnější i vnitřní prostory a jejich vybavení jsou estetického vzhledu a splňují požadavky bezpečnostních a hygienických norem dle platných předpisů
- Všechny místnosti jsou vybaveny novým, dětským nábytkem a lehátky.
- Šatny jsou vybaveny novými šatnovým nábytkem,
- Sociální zařízení je vybaveno dle předpisů dětskými mísami a umyvadly s ručníkovými bloky.

• Životospráva

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle daných norem a předpisů,
- je zachována vhodná skladba jídelníčku odpovídající zdravé výživě, dodržována technologie přípravy pokrmů a nápojů,
- je zajištěn pitný režim v průběhu celého dne dítěte v zařízení (ve třídách i při pobytu venku) a jsou splněny hygienické požadavky,
- do jídelníčku je zařazována zelenina, ovoce, ryby,
- mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány tříhodinové intervaly
- děti nejsou do jídla nuceny, je však dodržováno pravidlo „ochutnat“
- respektujeme individuální potřebu jídla a požadavky rodičů na stravování dětí, úpravou stravy vycházíme vstřícně alergikům
- je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci,
- děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru zařízení,
- každodenně a dostatečně dlouho jsou děti venku, program je přizpůsoben okamžité kvalitě ovzduší a počasí (sledování stavu ovzduší na internetu),
- v denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí – dětem s menší potřebou spánku nabízet klidové činnosti tak, aby nebyly rušeny děti spící na lehátku,
- zaměstnanci dodržují zásady zdravého životního stylu, jdou dětem příkladem.

• Psychosociální podmínky

- všichni zaměstnanci zařízení péče o děti vytvářejí dětem takové podmínky, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně,
- pečující osoby respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování,
- děti nejsou neúměrně zatěžovány ani neurotizovány spěchem a chvátáním,
- volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v zařízení péče o děti potřebný řád a učit děti pravidlům soužití,
- snaha všech zaměstnanců, aby mezi dospělými a dětmi vládla ohleduplnost, zdvořilost, důvěra, tolerance,
- všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno,
- převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly a podpora dítěte nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si
- pečující osoby se dostatečně věnují vztahům ve skupině dětí, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany)
- respektují soukromí dítěte, které má možnost uchýlit se do klidného koutku, nezúčastnit se činností a odpočinout si dle své potřeby
- pečující osoby dodržují stanovený počet dětí ve třídě

- **Řízení zařízení péče o děti**

- vytvoření přátelské atmosféry mezi všemi zaměstnanci, pracovat jako tým
- pravomoci a povinnosti jsou všem vymezené, každý zná své povinnosti, kterými se podílí na chodu zařízení (pracovní náplň, provozní)
- zásadní otázky řeší všichni zaměstnanci společně
- vytvoření informačního systému formou provozních porad a formou informačního sešitu v kanceláři pečujících osob
- zajištění informačního systému pro rodiče – veškeré informace jsou na nástěnkách v šatnách zařízení péče o děti, na webových stránkách zařízení a rodiče mohou využít každodenní osobní kontakt s pečujícími osobami
- spolupráce s policií, městskou knihovnou, ZUŠ, logopedem, psychologem
- podávání objektivních informací zákonným zástupcům o výchově a péči o jejich děti – pokud jsou jimi vyžádány

- **Personální zajištění**

- všechny pečující osoby mají předepsanou odbornou kvalifikaci
- vzdělávání pečujících osob formou samostudia či zapojení se do dalšího/celoživotního vzdělávání (semináře, školení) jsou organizována dle finančních možností zařízení
- pečující osoby jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a metodickými zásadami výchovy předškolních dětí
- pečující osoby jsou připravené obrátit se na odborníky (psychologa, lékaře, speciálního pedagoga) pro zajištění speciálních služeb, ke kterým nejsou dostatečně kompetentní
- pracovní doba pečujících osob je organizovaná tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče a pozornost vzhledem k jejich individuálním potřebám.

- **Spoluúčast rodičů**

- snaha o vytvoření oboustranné důvěry mezi rodiči, pečujícími osobami a provozním personálem
- možnost rodičů podílet se na dění v zařízení a účastnit se pořádaných společných akcí
- informovat rodiče o všem, co se děje v zařízení (nástěnky, třídní schůzky, webové stránky, rozhovor...),
- informovat rodiče o prospívání jejich dítěte – domlouvají se na společném postupu při jeho výchově, pokud rodiče projeví zájem,
- nabídka poradenského servisu pro rodiče – individuálně sjednané termíny,
- ochrana soukromí rodin (jednat taktně, profesionálně, s vědomím, že pečující osoby pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do života a soukromí rodin),
- ochrana osobních údajů – zákon č. 101/2000 Sb. (zákonný zástupce uděluje souhlas se zpracováním osobních údajů),
- pečující osoby citlivě doporučují logopedickou péči, školního psychologa, odklad školní docházky,
- možnost zákonných zástupců vyjádřit se k práci našeho zařízení formou anonymní ankety (názory a připomínky poslouží ke zlepšení práce)

Formy spolupráce s rodiči:

- rodinné schůzky
- odpolední akce s rodiči a dětmi v jednotlivých třídách
- vystoupení dětí
- „Den otevřených dveří“
- výstavka dětských prací výtvarného kroužku
- sportovní příprava-plánujeme
- pobyt v přírodě apod.-plánujeme

Pro zkvalitnění spolupráce s rodiči máme konkrétní, pravidelné setkání a schůzky.

Rodiče se mohou zapojit do environmentálních akcí zařízení péče o děti, jako sběru starého papíru, plastových víček, sběru přírodního materiálu, nepotřebného materiálu pro výtvarné činnosti, papíru do kopírky...

4. Organizace dne

V zařízení je zapsáno maximálně 12 dětí. Respektujeme přání rodičů při zařazování dětí do zařízení – sourozenci, kamarádi. V každé skupině usilujeme o všestranný harmonický rozvoj dítěte.

- denní řád reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich aktuálně změněné potřeby
- do programu jsou zařazovány pohybové aktivity, děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, děti mají dostatek prostoru a času, aby je mohly dokončit nebo v nich později pokračovat,
- děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojily i do organizované činnosti, pracovaly svým tempem
- plánování vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním potřebám a možnostem dětí,
- respektujeme soukromí dětí.

• Přijímání dětí do zařízení

Veřejnost je informována o místě, termínu a době konání zápisu na webových stránkách zařízení, prostřednictvím vývěsek a jiných vhodných informačních prostředků.

O přijetí do zařízení rozhoduje ředitelka. Do zařízení péče o děti se přijímají zpravidla děti od tří let, přednostně děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Pokud zájem o zapsání dětí do zařízení přesahuje počet volných míst, rozhoduje ředitelka dle kritérií stanovených pro přijímací řízení. S těmito kritérii jsou zákonní zástupci seznámeni u zápisu do zařízení.

V případě volné kapacity mohou být děti přijímány i během roku. Pravidelně před zápisem do zařízení probíhá „Den otevřených dveří“. Kritéria pro přijetí dítěte do zařízení jsou každý rok aktualizována.

- **Organizace dne**

7.00 – 8.00	příchod dětí
8.00 – 8.40	scházení dětí, hry dle volby a přání dětí, didakticky zacílené činnosti ve skupinách, individuální péče, jazykové chvílky, smyslové hry, TV činnosti
8.40 – 9.10	hygiena, dopolední svačina
9.10 - 10.40	pokračování v činnostech, dokončení hry
10.40 - 11,30	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.30 – 12.30	hygiena, oběd
12.30 – 14.00	odpočinek
14.00 – 14.30	hygiena, odpolední svačina
14.30 – 15.30	odpolední zájmová činnost, didaktické činnosti, hry dle volby dětí, nadstandardní aktivity dětí (dle dohody s rodiči),
15.30 – 17,00	individuální hry dětí

5. Charakteristika péče o výchovu

- **Koncepce**

- **pojetí dítěte** jako jedinečné a neopakovatelné osobnosti, která má právo být sama sebou
- **vztah k rodině** – uznání její dominantní role a otevření se spolupráce s ní
- **alternativy** - neklást důraz na množství vědomostí, ale na schopnost je využít a uvádět do vztahů
- **situační učení a hra, komunikace** – zaměřit se především na samotnou tvořivou hru a experimentaci v návaznosti na osobní prožitky, uplatňování zájmu a zkušeností až po vlastní vyjádření představy
- **samostatnost a tvořivá aktivita** – učit děti vyjádřit se, umět ocenit jejich nápady, projevovat důvěru v jejich schopnosti je řešit, zbavovat je obav ze selhání, povzbuzovat je a zbytečně nekritizovat
- **individuální princip** – individuálně přistupovat ke každému dítěti tak, aby činnosti a aktivity odpovídaly jeho možnostem

- **Cíl**

- vytvořit dětem podnětné prostředí, kde se budou cítit bezpečně a kde jsou respektovány, což jim umožňuje chovat a rozvíjet se zcela přirozeně,
- dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost, základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň přizpůsobit se životu v sociální komunitě.
- vytvořit základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu lidských a etických hodnot.
- snažit se, aby věkově smíšené třídy zaručily přirozené sociální prostředí, které podporuje úctu a respekt k ostatním a učí toleranci

Chceme, aby naše péče o děti byla založena na prožitkovém a interaktivním učení. Péče se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích. Chceme, aby pečující osoba byla zde průvodcem, který motivuje a inspiruje, nikoli vůdcem.

- **Rámcové cíle a záměry**

Všechny činnosti v průběhu každého dne by měly splňovat požadavky formované ve třech hlavních cílech se zřetelem na to, že každé dítě se vyvíjí jinak, má jiné schopnosti a předpoklady. Proto každé z nich opustí zařízení s jiným rozsahem dovedností, schopností a vědomostí.

- a) rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení:

- podporovat u dětí schopnost chápat svět okolo nás, jejich zájem o to, být jeho součástí s možností vlastní účasti na dění,
- povzbuzovat je k chuti učit se a radovat z poznávání nového, porozumění věcem, jevům a změnám, ke schopnostem vyrovnat se s nimi a umění přizpůsobit se,
- dát dětem možnost k přemýšlení, rozvíjet jejich fantazii, zájmy, nadání, schopnosti a dovednosti jak po stránce tělesné tak duševní,
- rozvíjet řeč dítěte a schopnost komunikovat s vrstevníky i dospělými

- b) osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost:

- rozvíjet děti po stránce citové a mravní, položit základy sociálního cítění a solidarity,
- vést děti k osvojení si hodnot spojených s životním prostředím, zdravím a životem vůbec, k tomu, aby si vážily sebe i ostatních lidí,
- seznamovat děti v rámci jejich možností s tradicemi, kulturou země, ve které žijí, rozvíjet schopnost jejich estetického vnímání.

- c) získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako osobnost působící na své okolí:

- učit děti poznávat sám sebe, své možnosti a schopnosti, rozvíjet jejich sebedůvěru a sebevědomí
- vést děti k toleranci ke druhým a schopnosti spolupracovat
- podporovat v dětech poznání, že mohou jednat samostatně a svobodně, ale za to co udělají, musí také nést odpovědnost

- **Oblasti péče o dítě**

Dítě a jeho tělo

Stimulovat a podporovat růst a vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

Dílčí cíle (co pečující osoba u dítěte podporuje)

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů

Nabídka (co pečující osoba dětem nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním
- zdravotně zaměřené činnosti (relaxační, dechová a protahovací cvičení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky
- pojmenovat části těla, některé orgány
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika

Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje **tři podoblasti**:

- Jazyk a řeč
- Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- Sebepojetí, city a vůle

Dílčí cíle (co pečující osoba u dítěte podporuje)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- rozvoj tvořivosti
- posilování přirozených poznávacích citů
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Nabídka (co pečující osoba dětem nabízí)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

- poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj vnímání, zrakové a sluchové paměti, pozornosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry na téma rodiny
- výlety do okolí
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, pozorování, čím se lidé mezi sebou liší
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat některá písmena a číslice
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky

Dítě a ten druhý

Učit děti vzájemné komunikaci mezi sebou a dospělými, ostatními dětmi a podporovat utváření vztahů a vazeb.

Dílčí cíle (co pečující osoba u dítěte podporuje)

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- vytváření prosociálních postojů
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Nabídka (co pečující osoba dětem nabízí)

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- navazovat kontakty s dospělým
- uvědomovat si svá práva i povinnosti

- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, v zařízení péče o děti
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci

Dítě a společnost

Pomáhat dětem k osvojování dovedností, návyků a postojů, které jsou základem pro život ve společnosti ostatních lidí a povedou k dodržování všeobecně uznávaných hodnot – estetických, společenských a morálních.

Dílčí cíle (co pečující osoba u dítěte podporuje)

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Nabídka (co pečující osoba dětem nabízí)

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí zařízení péče o děti
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Dítě a svět

Učit děti vnímat sebe sama jako součást okolního světa a přírody. Vytvářet u nich základy odpovědného přístupu k ní a prostředí vůbec.

Dílčí cíle (co pečující osoba u dítěte podporuje)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Nabídka (co pečující osoba dětem nabízí)

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování změn v přírodě
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

- kognitivní činnosti
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v zařízení opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory

Plánujeme v integrovaných blocích tak, aby v každém tématickém celku byly obsaženy všechny oblasti.

Výsledkem veškerého působení je vytváření základů klíčových kompetencí na úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná.

Klíčové kompetence

Jsou to určité výstupy, kterých chceme v péči o děti dosáhnout a ke kterým směřujeme. Je to soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

V péči o děti jsou za **klíčové** považovány tyto **kompetence**:

1. **kompetence k učení**
2. **kompetence k řešení problémů**
3. **kompetence komunikativní**
4. **kompetence sociální a personální**
5. **kompetence činnostní a občanské**

1. Kompetence k učení – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2. Kompetence k řešení problémů – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Kompetence komunikativní – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálad
- domlouvá se gesty i slovy
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit

4. Kompetence sociální a personální – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je nutné řešit dohodou

5. Kompetence činnostní a občanské – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

7. Evaluační systém

Hodnocení výsledků výchovy a péče je prostředkem k hledání optimálních cest péče o jednotlivé děti. Pečující osoba průběžně sleduje a hodnotí pokroky, kterých děti v průběhu péče dosahují. Na základě výsledků se rozhodujeme, co budeme měnit, jaké nové cesty budeme hledat.

Na úrovni třídy:

- denní hodnocení (přehled výchovné práce) – pečující osoba
- hodnocení tématu (po jeho ukončení) – pečující osoba
- hodnocení integrovaných bloků (2x za rok) – pečující osoba
- hodnocení naplňování dílčích cílů (po ukončení tématu) – pečující osoba
- hodnocení třídy (2x za rok) – pečující osoba
- hodnocení a záznamy o dětech (přehled výchovné práce, záznamy o dítěti, zakládání portfolia) – pečující osoba (průběžně)
- hodnocení sama sebe (2x za rok) – pečující osoba

Na úrovni zařízení péče o děti:

- dotazníky pro rodiče – 1x za tři roky – rodiče jednotlivých dětí

Evaluace Plánu výchovy a péče:

- jednou za tři roky – všichni zaměstnanci zařízení péče o děti

Před kolektivem pečujících osob stojí celá řada úkolů, jejichž splněním chceme dětem vytvořit co nejlepší prostředí a pozitivní klima. Celý kolektiv zařízení péče o děti si je vědom, že práce s dětmi je zavazující, dlouhodobá a výsledky jsou mnohdy vidět až později. Naší snahou a odměnou jsou a budou spokojené děti.